

Zbigniew Siemak

Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie

POLICJA PAŃSTWOWA IV. OKRĘGU W CZASIE NAJAZDU BOLSZEWICKIEGO W 1920 R.

Województwo lubelskie zostało powołane ustawą tymczasową z 2 sierpnia 1919 r. „O organizacji administracji ogólnej drugiego stopnia”.¹ Obejmowało ono teren dwóch przedwojennych guberni: lubelskiej i siedleckiej i dzieliło się na 19 powiatów. Pod względem zaludnienia woj. lubelskie, z liczbą 2,4 mln. mieszkańców, zajmowało - w gronie 5 nowo utworzonych województw - przedostatnie miejsce (przed białostockim).

Kształt i wielkość uzyskana w 1919 r., poza drobnymi zmianami, została utrzymana przez to województwo do kwietnia 1939 r.² Porównując obszar - 31160 km² - woj. lubelskie było czwartym w kraju, na 16 istniejących (po poleskim, wołyńskim i białostockim).³ Rozkazem nr 6 Komendanta Głównego Policji Państwowej, z dnia 2 sierpnia 1919 r., ustalono 5 okręgów policyjnych na terenie byłego Królestwa Polskiego. Były to: okręg I - miasta stołecznego Warszawy, okręg II - łódzki, okręg III - kielecki, okręg IV - lubelski i okręg V - białostocki.⁴

W skład IV okręgu lubelskiego weszło 19 powiatów. Były to: bilgorajski, bialski, chełmski, garwoliński, hrubieszowski, janowski, krasnostawski, konstantynowski, lubelski, lubartowski, lukowski, puławski, radzyński, siedlecki, sokołowski, tomaszowski, węgrowski, włodawski i zamojski.⁵ Okręg usytuowany był w widłach rzek: Wisły, Bugu i niewielkiego odcinka Sanu. Od północy okręg IV - lubelski graniczył z V okręgiem białostockim i VI warszawskim, od zachodu z III okręgiem kieleckim, a od południa, z późniejszym województwem lwowskim - VIII okręgiem Policji Państwowej. Po wschodniej stronie Bugu znajdowało się Polesie i Wołyń. Wraz z zakończeniem unifikacji struktur Poli-